

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. De sublimi perfectione Evangelica, quam Christus D. proponit in
suo sermone. Si quid videtur difficile, quod dixit Christus, hoc ipso facile
redditur, quod Christus dixit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Labor est certe in vincendis cupiditatibus : sed nonne est major in illis subeundis damnis quæ à non victis cupiditatibus enascuntur? Unde iterum atque iterum vide, quod si fugis laborem domandæ cupiditatis, quare non illum potius fugis qui ab indomitis manet subeundus? Responde & confundere. Nec dicas, plus fore meriti, quando labor augebitur; nam labor qui ex defectu virtutis provenit, non auget meri-

tum sed minuit; talis est autem labor immortificatæ concupiscentiæ; defectus virtutis est, ac proinde etiam defectus est meriti: *Labor est stultorum qui affligit eos, ut ait Sapiens.*

Ecc. 10.

Vide in prima parte, Sabbato Hebdomadæ secundæ post Epiphiniam; Et vide *ut semper mortificationem Iesu in corpore & animo tuo circumferas: ut doctrina & vita Iesu ubique in te manifestetur.*

FERIA QUINTA.

DE SVBLIMI PERFECTIONE EVANGELICA QUAM CHRISTUS DOMINUS PROPONIT

HIS VERBIS.

Audistis, quia dictum est: oculus pro oculo, & dentem pro dente? Ego autem dico vobis, non resistere malo: sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam, prabe illi & alteram. Et ei qui vult tecum iudicio contendere, & tunicam tuam tollere, dimitte ei & pallium: & quicumque te angariaverit mille passus, vade cum illo, & alia duo. Qui petis à te, da ei, & volenti mutuari à te, ne avertaris.

Matth. 5. Luc. 6.

VERITAS PRACTICA.

Si quid videtur difficile quod dixit Christus, hoc ipso facile redditur quod Christus dixit.

RATIO EST, Quia quicquid sit difficile, facile redditur, quando voluntas permovetur ad illud libenter acceptandum.

Sed si quid difficile videatur, quod Christus dixit, hoc ipso quod Christus dixit, voluntas permovetur ad illud libenter acceptandum.

Ergo & hoc ipso facile redditur. Quod certe consideranti valde est opportunum.

I. PUNCTUM.

RECTE observant Interpretes, quæ hic dicuntur à Domino, posse esse præcepta, vel consilia tantum, vel nec præcepta nec consilia. Præcepta sunt primò negativa, ut evitetur omne peccatum, si quod in tali materia possit contingere ut vindictæ appetitus, scandalum religionis, & si quid simile. Deinde præcepta sunt etiam affirmativa, ut si quando se daret occasio multum illustrandæ divinæ gloriæ, & juvandi proximum & salutis c-

Haynefius Parsertia.

jus promovendæ: tunc quod jubetur, observemus oportet; atque interim ita simus affecti & parati ad hanc observantiam, ut potius nobis petire omnia, & vitam ipsam tolli vellemus quam vel Deum offendi, vel scandalizari proximum, vel Religioni probum ullum nostrâ inferri culpâ.

Consilia tantum sunt, quoties non talis urget necessitas, sed vel utilitas aliqua proximi solum promoveret, vel majus nostrum spirituale bonum, vel ad propitiandû divinum numen, impetrandûque aliquod sibi vel proximo, donum cæleste.

Hæc præcepta verò sunt nec consilia, quando hinc publica læderetur Justitia, quando daretur impiis impunita licentia, quando denique rectæ rationi & prudentiæ, non carnali non politiciæ, sed Christianæ adversarentur. *Cognovi Domine quia æquitas judicium tuum: æquitas testimonia tua: omnia mandata tua æquitas.*

Pf. 110.

Verùm quia proclive est homini sese in his palpare & fingere sæpe esse rationem & prudentiam, ubi sola est naturalis repugnantia & difficultas, idcirco diligenter contra obfirmandus est animus, & attentè consideranda veritas, quod si quid difficile & arduum dixit Christus, hoc ipso facile redditur consideranti quod dixit Christus.

¶

Ratio

Ratio est evidens ipso naturæ lumine, & quotidiana experientia quæ docemur, quod, quidquid difficile nobis proponatur, si simul voluntati proponitur aliquid quo permoveatur ad illud libenter acceptandum, tunc facile redditur & jucundum; quia volenti nihil difficile. Atque

Ecl. 10. hinc, ut ait Sapiens, *Pecunia obediunt omnia, Quia voluntas hominis sic facile allicitur & permovetur*: quando autem est allecta & permota voluntas in aliquid, sibi ad illud assequendum subternit omnia quantumcunque sint ardua & difficilia.

Prov. 27. Hinc & illud ejusdem Sapiensis in Proverbiiis, *Anima saturata calcabit farum: & anima esuriens etiam amarum pro dulci sumit*; Id est, quantumcunque res ad agendum propositæ, sint suaves vel asperæ, si se tamen voluntas aliter persuaderi permiserit, & suavitatem aspernabitur, & asperitatem amplectetur.

Sap. Ep. 104. Nunquid fortè propterea dictum est ab alio Sapiente: *Non quia difficilia sunt, non audemus: sed quia non audemus, difficilia sunt*. Expende quàm sit id verum & probrosum.

II. PUNCTUM.

SED si quid videatur difficile quod Christus dixit: hoc ipso quod Christus dixit, voluntas permovetur ad illud libenter acceptandum.

Nempe imprimis Christus ad id exequendum quod dixit, confert gratiam, quæ vel sola si permovetur voluntas, tam libenter tunc acceptat quod proponitur, quàm potenter permovetur à gratia. **1. Cor. 12.** *Sufficit tibi gratia mea.*

Deinde, suppositâ fide & gratiâ, quidquid ad instigendam nostram voluntatem potest esse in persona efficax, nonne id totum in Christo loquente sic reperitur, ut potiùs neget Christum dixisse aliquid, quam te neget velle quod dixit? Nonne est ipse Rex tuus? Pastor & legifer tuus? Redemptor & singularis Benefactor tuus? Mediator & Pontifex tuus? Tuus denique de cælo datus Doctor & præceptor? At nonne ista nomina in humanis rebus voluntatem nostram instigant? Cur non in divinis? **Domine ad quem ibimus, verba vite aeterna habet.**

Denique si aliquo insigni bono sibi aptè representato voluntas trahitur; aut si malo denuntiato deterretur, quid meliùs quàm quod promittit Christus? Quid damnosius quàm quod minatur? Quid honestius aut utilius aut

jucundius, quàm proximè sequi Christum? Quid infelicius quàm ab eo vel latum unguem discedere? *Mihi vivere Christus est, & mori lucrum. Phil. 1.* Nonne hoc libenter diceres?

III. PUNCTUM.

Siquid ergo videatur difficile quod Christus dixit: hoc ipso facile redditur quod Christus dixit: Quia quod voluntas libenter acceptat, sibi facile reddit, libenter autem acceptat quod dixit Christus, persuasa quod ille dixit, persuasa quod nec dicendo fallit nec fallitur; persuasa quod nihil verius doctrina Christi, nihil melius bono quod suadet, *A judicio tuo non declinavi quia tu legem posuisti mihi. Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua, super meliori meo?* Adverte quam rationem reddat, cur & mandata faciat, & cur omnia faciendâ dulcissima reperiat, quia inquit, *Tu legem posuisti mihi*, quasi diceret, licet aspera lex & mandata essent difficilia, quia tamen considero Deum esse, qui talem mihi posuit legem, quod fortè non facerem aut non nisi repugnantè propter rei difficultatem, libenter tamen & facile facio propter te Domine qui suavis & mitis eum sis, facis omnia suavia. Quod & alibi distinctius exprimit, *Propter verba labiorum tuorum, ego custodi vias duras*; Duras ex se, sed in te suaves, & propterea custodi vias tanquam mihi caras & pretiosas. Non quid præcipiar cogito, sed quis præcipiat; & tum si quæ esset asperitas in præcepto, statim emolliitur dum præipientem cogito.

Nonne hoc ipsum posses tantò magis cogitare & dicere, quântò est aliquid in Domino Jesu quod suavius afficiat & potentius alliciat? Certè id tam suave erat sancto Bernardo, ut nihil sibi sapidum & suave sentiret nisi Jesum sonaret; tibi verò nisi prospicias, nihil asperius insonabit, quàm ubi Jesus apertius loquitur, & præfens adest, in his scilicet verbis & factis ubi summam suæ legis Evangelicæ posuit gratiam. Audi ad confusionem & instructionem tuam sanctum illum Christi Jesu cultorem. *Quid a quæ mentem cogitans impingat, quid ita exercitatos reparat sensus, videntes corroborat, vegetat mores bonos atque honestos, castas fovet affectiones? Aridus est omnis anima cibus si non oleo isto infunditur: inspidus est si non hoc sale conditur. Si scribas non sapit mihi, nisi legero tibi lesurum. Si dispenses aus conferas, non sapit mihi nisi sonitoris*

eris tibi Iesus. Iesus mel in ore, in aure melos, in corde jubilus. Et post pauca, sic ad rem nostram propius. Nihil ista ira impetum cohibet, superbia tumorem sedat, sanas livoris vulnus, restringit luxuria fluxum, extinguit libidinis flammam, sistim temperat avaritia, ac totius indecoris fugat pruriginem. Siquidem cum nomino Iesum, hominem mihi propono mitem & humilem corde, benignum, sobrium, castum, misericordem, & omnidēq; in sum Deum omnipotentem, qui suo me & exemplo sanet & roboret Adjutorio: Hac omnia

simul mihi sonant cum insonaverit Iesus, Sumo itaq; mihi exempla de homine, & exemplum à potentis. Semper tibi in sinu sit, semper in manu: Pone me, inquit, signaculum in corde tuo; signaculum in brachio tuo. Tu rariùs de illo cogitas; adverte, & vide in 1. parte, Feria 4. primæ Hebdomadæ in Adventu hæc explanatur Veritas.

Nulla in re frequentius Spiritui Sancto resistitur, quàm quod infrequentius de Christo cogitatur.

FERIA SEXTA.

DE DILIGENDIS INIMICIS.

Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros. Matth. 5.

VERITAS PRACTICA.

Si naturæ humanæ durum est obedire Christi præcepto, longè est durius gratiæ, naturam humanam non obedire Christo.

RATIO EST, Quia id cuique rei durius censendum est, quod rationabilis ei repugnat. Sed rationabilius repugnat gratia, naturam humanam non obedire Christo præcipienti dilectionem inimicorum, quàm natura repugnet obedire.

Ergo & id gratia est durius, ac proinde magis obediendum.

I. PUNCTUM.

CONSIDERANDA sunt verba Christi Domini quibus non modò præceptum sed & modus diligendi inimicos continetur. Audistis, inquit, quia dictum est, diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, & orate pro persecutibus & calumniantibus vos, ut sicut filii Patris vestri qui in caelis est, qui Solem suum oriri facit super bonos & malos.

Ex quibus colliges primò ad hoc præceptum tria requiri, corde, ore & opere exequenda. Corde, ut diligamus inimicos; ore, ut oremus pro ipsis; opere, ut eis beneficiamus. Deinde præcepti dignitas & excellentia demonstratur, cum

dicitur ut sicut filii Patris vestri. Ac denique apparet ejus necessitas cum vix alioquin ulla sit charitas proximi; nam addit, si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? Nonne & publicani hoc faciunt? Et si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? Nonne & Ethnici hoc faciunt? Quod si natura humana durum est, huic obedire præcepto: quàm longè durius gratia, naturam humanam non obedire Christo? Quod ut accuratius expendatur, præmitti debet, quod unicuique rei censendum est id esse durius quod rationabilius ei repugnat. Non est videlicet durum nisi quia repugnat, & quò magis repugnat, eò durius censeri debet, est verò duplex repugnantia; una sensus seu naturæ corruptæ; & altera rationis. Ac quidem de repugnantia sensus non est quæstio, nec unquam esse potest in re spirituali & divina, cum ubi talis repugnantia reperitur, sit semper rationi seu gratiæ subijcienda. *Debitores enim sumus Rom. 8.* non carni ut secundum carnem vivamus, si enim secundum carnem vixeritis, moriemini, si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. In hoc uno tota sistit vita spiritualis & virtus.

Repugnantia verò rationis duplexitem considerari posset, nempe rationis inferioris & superioris, sed indistinctè hic pro eadem accipitur, intelligendo rationem rectè ordinatam, cui quidquid magis repugnat, aut quidquid secundum eam, cuicumque rei magis est repugnans, id omnino debet dici esse durius & molestius. *Iniquè & durè agis tecum, quare ita egisti, dice-* Gem. 31.